

Aan de gemeenteraad

Datum

19.05.2026

Onderwerp

Jaarplan en Begroting 2027 RNOB

Aantal bijlagen

4

Wat adviseert het college te besluiten?

De volgende zienswijze te geven op het jaarplan en begroting 2027 RNOB.

Aangezien:

- de maatschappelijke opgaven omvangrijk blijven en de context waarin gemeenten en waterschappen opereren complex is, blijft de noodzaak van regionale samenwerking onverminderd groot;
- de regionale samenwerking om integraal en gebiedsgericht werken vraagt en daarmee geen keuze meer is, maar een vanzelfsprekend uitgangspunt vormt;
- het jaarplan en de begroting de vijf belangrijkste hoofdogaven uit de samenwerkingsagenda benoemen,

bestaat er geen aanleiding om wijzigingen of aanvullingen in te brengen op het jaarplan en begroting 2027 RNOB.

Wat is de aanleiding voor dit advies?

Samen met tien andere gemeenten en twee waterschappen is onze gemeente partner in de regionale samenwerking RNOB. Sinds 2014 worden de krachten gebundeld om de maatschappelijke en economische uitdagingen aan te pakken die in vooral in samenwerking kunnen worden opgelost. Door deze samenwerking kan sneller en beter worden ingespeeld op veranderingen in wetgeving, politieke en economische ontwikkelingen of andere opgaven die om een gezamenlijke aanpak vragen en te zorgen dat Noordoost-Brabant een prettige plek

blijft om te leven, wonen en werken - nu en in de toekomst. De focus van deze samenwerking wordt bepaald in een jaarplan (incl. begroting). Dit (concept-) jaarplan (incl. begroting) 2027 RNOB is bijgevoegd. Voordat het Algemeen Bestuur van RNOB het jaarplan vaststelt, hebben de convenantpartners de gelegenheid om hierop vóór 3 juli 2026 een zienswijze in te dienen. Dit voorstel gaat hier nader op in.

Welk resultaat willen we bereiken?

Een zienswijze in te dienen op het concept jaarplan en de begroting 2027 van RNOB.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1.1 Een aantal opgaven is niet binnen de individuele gemeentegrenzen op te lossen.

Het is steeds vanzelfsprekender om integraal en gebiedsgericht te gaan werken en dat gemeenten en waterschappen elkaar opzoeken om deze opgaven gezamenlijk op te pakken. Ieder vanuit haar eigen verantwoordelijkheid. Dat is ook de enige manier om Noordoost-Brabant toekomstbestendig te maken, vanuit economisch, ecologisch en maatschappelijk oogpunt. Het jaarplan met begroting geeft op hoofdlijnen aan waar in 2027 de focus op ligt en hoe de bijdragen van de samenwerkende overheden worden ingezet.

In het jaarplan zijn de vijf hoofdopgaven uit de samenwerkingsagenda beschreven:

- vitale leefomgeving

Klimaatadaptatie, natuur en landschap, energietransitie, transitie landbouw.

Een vitale leefomgeving is de basis voor een krachtige samenleving. Er wordt ingezet op vitale dorpen en sterke steden en dragen bij aan een leefbaar en gewaardeerd platteland waar wonen en agrarisch ondernemen goed samengaan.

- duurzaam bereikbaar

Verkeersveiligheid, slimme en schone mobiliteit, robuuste infrastructuur.

Het doel is om Noordoost-Brabant optimaal te verbinden met de omliggende regio's. Binnen de regio te zorgen voor goede verbindingen voor fiets en (H)OV, bereikbaarheid van woningen en voorzieningen en dragen we bij aan het halen van de klimaatdoelen en ruimtelijke opgaven.

- aantrekkelijk vestigen

Vestigingslocaties, innovaties en bedrijvigheid, experimenteerruimte.

Economische groei draagt bij aan Brede Welvaart. Als basis voor sterke bedrijvigheid wordt blijvend gewerkt aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat door te zorgen voor voldoende locaties om te vestigen of te groeien, afgestemd op de verschillende soorten bedrijven en sectoren. Bedrijventerreinen worden circulair en klimaatbestendig ingericht. Innovatie krijgt alle ruimte doordat experimenteerruimte wordt geboden voor vernieuwende oplossingen voor regionale vraagstukken. Ook worden initiatieven die start en groei van ondernemingen mogelijk maken ondersteund. Dankzij het sterke netwerk van overheden,

ondernemers en kennisinstellingen hebben bedrijven in onze regio snel toegang tot kennis, kapitaal én personeel.

- behoud van talent: *blijfklimaat, wonen*

Er wordt in deze opgave vooral ingezet op jongeren en jonge gezinnen om deze groepen te behouden voor onze regio. Dat geldt ook voor internationale werknemers. Daarmee wordt bijgedragen aan knelpunten op de arbeidsmarkt en borgen we tegelijkertijd de leefbaarheid van de regio op de lange termijn.

- een sterk verhaal

Het streven is om de regio nationaal en internationaal op de kaart te zetten. De deuren staan zichtbaar open voor innovatie en voor nieuwe bedrijven, bewoners en talenten.

1.2 Opgaven uit de Samenwerkingsagenda 'Richting 2030' zijn leidend.

Het jaarplan en de begroting voor 2027 zijn gebaseerd op de prioriteiten van de samenwerkingsagenda, zoals vastgesteld door alle afzonderlijke gemeenteraden en AB-waterschappen in 2023. De verdieping van het jaarplan vindt eind 2026 plaats via verschillende werkplannen voor de (deel)programma's. Na vaststelling op de bestuurlijke overlegtafels worden de werkplannen ter informatie aan de gemeenteraden en waterschapsbesturen voorgelegd. Na de vorming van de verschillende colleges, zal worden gestart met het opstellen van een nieuwe samenwerkingsagenda om ter besluitvorming aan de verschillende raden voor te leggen zoals bepaald in het nieuwe convenant RNOB.

1.3 Gebiedsgerichte en integrale samenwerking is noodzakelijk voor het uitwerken van urgente regionaal overstijgende ruimtelijke opgaven.

Veel gebiedsgerichte Rijksprocessen, die in 2022 zijn gestart en ook in 2027 en verder, vragen om een vervolg bij gemeenten en waterschappen. Voorbeelden zijn Novex Stedelijk Brabant, Brabants Programma Landelijk Gebied (inclusief Novex De Peel) en Klimaat en Energietransitie. Voor de uitvoering van deze plannen is het noodzakelijk dat gemeenten, waterschappen, RNOB, provincie en Rijk samen optrekken. Dit vraagt om een goede onderlinge afstemming van processen op verschillende niveaus. RNOB heeft hierbij een verbindende rol tussen Rijk en provincie enerzijds en gemeenten en waterschappen anderzijds.

2.1 Het Algemeen Bestuur RNOB informeren wij over uw besluit.

Hiervoor is een concept opgesteld. Deze is bijgevoegd (bijlage 3).

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

1.1 Wijziging van de rol van RNOB heeft invloed op de benodigde capaciteit en middelen.

In 2025 is de professionaliseringslag ingezet met onder andere een nieuw convenant voor de samenwerking. Dit convenant vormt een goede basis. In 2026 is verder gebouwd aan een slagvaardigere organisatie die als verbindende schakel in de regio flexibel en effectief kan opereren. De structuur van dit jaarplan is gebaseerd op deze nieuwe organisatiestructuur. Vanwege de organisatiewijziging en de versterking van het regiobureau RNOB wordt in plaats van capaciteit een bijdrage gevraagd. Hiermee wordt ingezet op continuïteit, slagkracht en professionalisering.

1.2 Jaarrekening 2024 RNOB volgt op een later moment.

De jaarrekening 2025 wordt overeenkomstig het bestuursconvenant op een later moment (medio zomer) aan u aangeboden.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

Er zijn 2 ontwikkelingen:

- De reguliere bijdrage stijgt met de prijsindexatie van € 0,20 per inwoner (2025: € 3,12, vanaf 2027: € 3,32). Dit betekent een stijging van € 19.000 en dit wordt betaald uit de reguliere stelpost loon- en prijscompensatie die beschikbaar is binnen de begroting.
- Voor inzet van capaciteit wordt een bijdrage gevraagd van € 1,10 per inwoner (circa € 104.000). Dit is een bijdrage die voorheen werd gedaan door capaciteit in te zetten door onze gemeente zelf en dit wordt nu een bijdrage aan de RNOB in geld. Deze kosten worden betaald uit bestaande budgetten.

b. Communicatie

De zienswijze van uw raad zal aan het dagelijks bestuur RNOB kenbaar gemaakt worden.

c. Uitvoering

- Met het oog op de vaststelling door het dagelijks bestuur van RNOB op 4 juli 2024, is verzocht een eventuele zienswijze daarvoor toe te sturen.
- Het concept jaarplan en de begroting 2027 zijn op hoofdlijnen. De verdieping hiervan volgt in de tweede helft van dit jaar, met aparte werkplannen voor de programma's. Deze werkplannen worden tijdens de verschillende bestuurlijke overlegtafels vastgesteld. Daarna worden ze ter informatie aan de gemeenteraden en waterschapsbesturen voorgelegd.

d. Overlegd met

In voorbereiding van het concept jaarplan en begroting zijn de portefeuillehouders via het regionale overleg betrokken.

Bijlagen:

1. Aanbiedingsbrief concept 'Jaarplan en begroting 2027 RNOB'
2. Concept 'Jaarplan en begroting 2027 RNOB'
3. Concept raadsbesluit Jaarplan en Begroting 2027 RNOB
4. Concept zienswijze gemeente Oss

Samenvatting

RNOB heeft het concept van het 'Jaarplan en begroting 2027 RNOB' opgesteld. In RNOB wordt gestructureerd en doelgericht gewerkt aan de toekomst van Noordoost-Brabant. Om focus en samenhang in onze samenwerking te waarborgen, zijn vier samenhangende documenten bepalend voor de uitvoering: de samenwerkingsagenda, het jaarplan met begroting (zoals deze nu voorligt), het werkplan en het jaarverslag met jaarrekening.

De raden worden nu in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze op het jaarplan en de begroting 2027 kenbaar te maken.